

[Udenrigsministeren.]

dende, hvilke synspunkter vi vil, i vore interne forhandlinger. Vi kan heller ikke have noget imod, at den amerikanske regering optager forhandlinger på sagligt grundlag med os om afhjælpning af mangler i vort forsvar, hvis den mener, det er påkrævet; derimod kan vi ikke billige, at en uberettiget kritik fremsat på mangelfuldt grundlag og indeholdende opfordring til at lægge pres på Danmark offentliggøres. Derved får den et officielt stempel, bliver en politisk handling overfor en anden stat og får dermed konsekvenser. Heraf følger — som ethvert fornuftigt menneske burde kunne forstå —, at vi så meget mindre vil kunne billige, at den amerikanske regering tog kritikken og opfordringen til følge, men herom foreligger der jo aldeles ingenting, og derfor var der kun grund til at gøre indsigelse imod offentliggørelsen af den pågældende embedsmands indstilling. Vi har nu modtaget en undskyldning, hvad vi værdsætter, og dermed er sagen ude af verden.

Når det ærede medlem hr. Aksel Larsen sluttelig ønsker at udlægge det forhold, at jeg ikke i min tale omtalte den i den europæiske samarbejdsorganisation vedtagne deklaration om produktionsforøgelse sådan, at denne kun var en tom gestus, som allerede i dag var gået i glemmebogen, skal jeg blot her oplyse, at et omfattende arbejde på at omsætte de i deklarationen udtrykte tanker til konkrete realiteter allerede foregår indenfor flere sektioner indenfor samarbejdsorganisationen, OEEC, i Paris. Man har her navnlig koncentreret sig om allerførst at nå et resultat med hensyn til produktionen af de vigtige råvarer, fordi disse i første række danner grundlaget for produktionsforøgelsen på bred basis, og jeg kan nævne, at eksperterne blandt andet koncentrerer sig om foranstaltninger til forøgelse af den europæiske kul- og stålproduktion. Hvad angår det, der sideløbende sker på dette område i vort eget land, skal jeg henvise til de udtalelser, som statsministeren fremsatte i sin tale ved rigsdagens åbning om regeringens ønsker om stærkest muligt at støtte dansk erhvervsliv ved optagelse af drøftelser om, hvad der i den nuværende situation kan tjene til den friest mulige udfoldelse af det initiativ og den arbejdsevne, vort samfund råder over.

Det er indlysende, at dette spørgsmål om produktionens forøgelse hænger nøje sammen med problemet om bibeholdelsen af den nuværende levestandard og af statens sociale udgifter — et spørgsmål, som flere af de ærede talere har været inde på. Det er klart, at der ville være en mulighed for uforandret

levestandard, hvis vore forsvarsudgifter kunne dækkes gennem en produktionsforøgelse. Hvad nu særlig de sociale udgifter angår — et spørgsmål som navnlig det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) beskæftigede sig med, og hvorom han udtalte som en given kendsgerning, at den sociale standard ikke kunne opretholdes, at vore sociale udgifter ikke kunne bevares —, synes jeg, at der er grund til at anføre, at der gennem de senere år har været en stadig stigning i statens sociale udgifter, således at de i kalenderåret 1950, selv målt efter pengenes mindskede købekraft, lå ca. 30 pct. højere end i 1947. Der er ikke på noget vigtigt område sket nogen indskrænkning, og jeg mener at kunne sige, at det heller ikke er den nuværende regerings hensigt at ville gennemføre begrænsninger i fremtiden. Dette skulle heller ikke være nødvendigt, thi selvom det er klart, at forsvarsudgifterne i de kommende år vil blive højere, end vi er vant til det her i landet, skulle det være muligt at fremskaffe disse beløb dels gennem en forøget produktivitet, dels måske gennem en begrænsning af forbruget på visse områder, hvor dette vil være mindre føleligt, men i alt fald uden at det behøver at medføre en nedgang i levestandarden hos de grupper af befolkningen, der er særlig afhængige af gennemførelsen af en social lovgivning i uforandret omfang.

Navnlig overfor det ærede medlem hr. Aksel Larsen, der i en hel svada af overdrevne vendinger taler om Danmark som „en befæstet fattiggård“, finder jeg grund til at understrege, at den danske levestandard uomtvistelig er den højeste i Europa, og at den nedgang i konsumet, som muligvis vil være nødvendig, dersom vi skal gennemføre en rimelig forsvarsindsats i sammenligning med de lande, med hvilke vi samarbejder, ikke behøver at blive følt i disse lag af befolkningen. Man må jo endelig heller ikke glemme — det synes jeg det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) altfor ofte glemmer —, at forsvarsbudgettets størrelse kun er en enkelt af de faktorer, der bestemmer det danske samfunds økonomiske forhold, og at en lang række udefra bestemte faktorer — her kan jeg særlig nævne bytteforholdet i vareomsætningen med udlandet, der i de sidste år har kostet os summer af væsentlig større omfang end vort samlede forsvarsbudget — i høj grad er afgørende for de økonomiske vilkår for hver enkelt samfundsgruppe her i landet.

Forsvarsministeren (Harald Petersen):
Af to af de ærede ordførere, der i udenrigs-